

Nasza Gazeta

Polski tygodnik w Irlandii, nr 17, 01.12.2023, rok I, GAZETA BEZPŁATNA, ISSN 2990-8205, www.ng24.ie

REKLAMA

Tu kupisz bilety
na imprezy:

www.bilety.ng24.ie

Sprawdź,
co jest
grane!

3250_DU

Wyższe kary dla właścicieli psów

czytaj str. 5

Święto
Polskiego
Kina w IFI

czytaj str. 16

Antykoncepcja dla mew

Mieszkańcy mają całkowicie dość mew, ponieważ ciągle są atakowani. Nie mamy zamiaru całkowicie niszczyć populacji mew, chcemy po prostu przejąć kontrolę nad ich liczbą...

czytaj str. 4

BIEŻĄCE PROGRAMY WSPARCIA

Pomoc państwa w pokryciu kosztów utrzymania

czytaj str. 10

Ludzie
z pasją:
**Anielka
Nowak**

PEOPLE
WITH PASSION

czytaj str. 9

REKLAMA

085 PRAWNIK

085 7729645 • 01 4910010

MAGUIRE McCLAFFERTY SOLICITORS

Zgodnie z prawem nie można w sprawach spornych ustalać wynagrodzenia jako ułamka lub odsetka uzyskanej kwoty. Klient nie ponosi żadnych kosztów do czasu zakończenia sprawy. Płacimy za raporty medyczne.

- WYPADKI W PRACY, DROGOWE ORAZ W MIEJSCACH PUBLICZNYCH
- PRAWO PRACY
- NIERUCHOMOŚCI, PRZENIESIENIE WŁASNOŚCI

Monika El Amki
Piotr Kuderski
Małgorzata Kurnyta
Patrycja Palczak
www.prawnik.ie
224, The Capel Building
Mary's Abbey
Dublin 7, Ireland

3210_DU

REKLAMA

FG Anderson & Gallagher
SOLICITORS

KANCELARIA PRAWNA

- Profesjonalizm
- 35 lat doświadczenia

ODSZKODOWANIA: WYPADKI DROGOWE, PRZY PRACY, W MIEJSCACH PUBLICZNYCH

AGNIESZKA MAZUR 087 900 14 88, aga@andersongallagher.ie KRZYSZTOF SOCHA 087 140 90 90, krzysztof@andersongallagher.ie

WŁODZIMIERZ DEMPNIAK 087 388 03 69, vlad@andersongallagher.ie – MÓWIMY PO POLSKU, UKRAIŃSKU I ROSYJSKU

29 Westmoreland Street, Dublin 2, Tel. 01-677 69 32; WWW.ANDERSONGALLAGHER.IE

W sprawach spornych prawnik nie może ustalać wynagrodzenia jako procentu od uzyskanej kwoty. Klient nie ponosi żadnych kosztów do czasu zakończenia sprawy. Płacimy za raporty medyczne.

3360_DU

ODSZKODOWANIA ZA WYPADKI I OBRAŻENIA OSOBISTE* NIERUCHOMOŚCI

POLSKI PRAWNIK.ie, 01 64 00 030
78 BENBURB STREET, SMITHFIELD, DUBLIN 7

*W sprawach spornych nie można ustalić wynagrodzenia jako ułamka lub odsetka uzyskanej kwoty.

ROSTRA
Solicitors

Marcin Szulc
Solicitor

3204_DU

Przydatne kontakty

AMBULANS, POLICJA, STRAŻ POŻARNA
112

BEZDOMNOŚĆ
www.homelessdublin.ie, www.focusireland.ie

BEZPŁATNA POMOC PRAWNA
www.flac.ie

DUSZPASTERSTWO POLSKIE W IRLANDII
<http://dublin.eparafia.pl>

KARTA MEDYCZNA I ULGI MEDYCZNE
www2.hse.ie/services/schemes-allowances

KONSUMENTI, SKŁADANIE SKARG
www.ccpc.ie, www.courts.ie/small-claims

LEKARZE GP I NAGŁE PRZYPADKI
www2.hse.ie/services/find-a-gp-out-of-hours

POLSKIE SZKOŁY W IRLANDII
www.polskamacierz.com

PROBLEMY Z MIESZKANIEM
rtb.ie, <https://threshold.ie>

PODATKI, URZĄD SKARBOWY
www.revenue.ie/en/contact-us

PROBLEMY W PRACY
<http://workplacerelations.ie>

PRZEDSTAWICIELSTWA RP W IRLANDII
www.gov.pl/web/irlandia/ambasada

RASIZM
<https://inar.ie>

Nasza Gazeta

WYDAWCA/PUBLISHER

Nasza Gazeta Ltd.
78 Benburb Street, Smithfield, Dublin 7
D07 HW61, Irlandia
www.ng24.ie
fb: naszagazetawirlandii

REDAKCJA/EDITORIAL DEPARTMENT

redakcja@ng24.ie
editor@ng24.ie

Beata Bieniada, Anna Domańska, Radosław Kotowski,
Krystyna Zielińska

WSPÓŁPRACA

Marta Adamska, Maja Berkano, Paweł Bury, Paweł Cherek,
Agnieszka Dujka, Katarzyna Dąbrowska, Maciej Jaworski,
Marta Kaźmirak, Kasia Mikołajczyk, Adrian Sukiennik, Ewa
Michałowska-Walkiewicz, Szymon Urbanek, Agnieszka
Zawadzka

KOREKTA

Zespół

DYSTRYBUCJA

dystribucja@ng24.ie

KONTAKT / MARKETING / REKLAMA / ADVERTISEMENT

ads@ng24.ie
tel.: +353 89 264 03 50
tel.: +353 89 401 90 06
tel.: +48 723 94 88 78

All rights reserved. Wszelkie prawa zastrzeżone. Nasza Gazeta Ltd. zastrzega, że żadna część ani całość dzieła materiałów opublikowanych w Naszej Gazecie oraz na portalu ng24.ie nie mogą być dalej rozpowszechniane i reprodukowane bez wcześniejszej pisemnej zgody Wydawcy. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania nadsyłanych tekstów. Wydawca nie ponosi odpowiedzialności z treść reklam i ogłoszeń.

Irlandzkie korzenie: Muhammad Ali

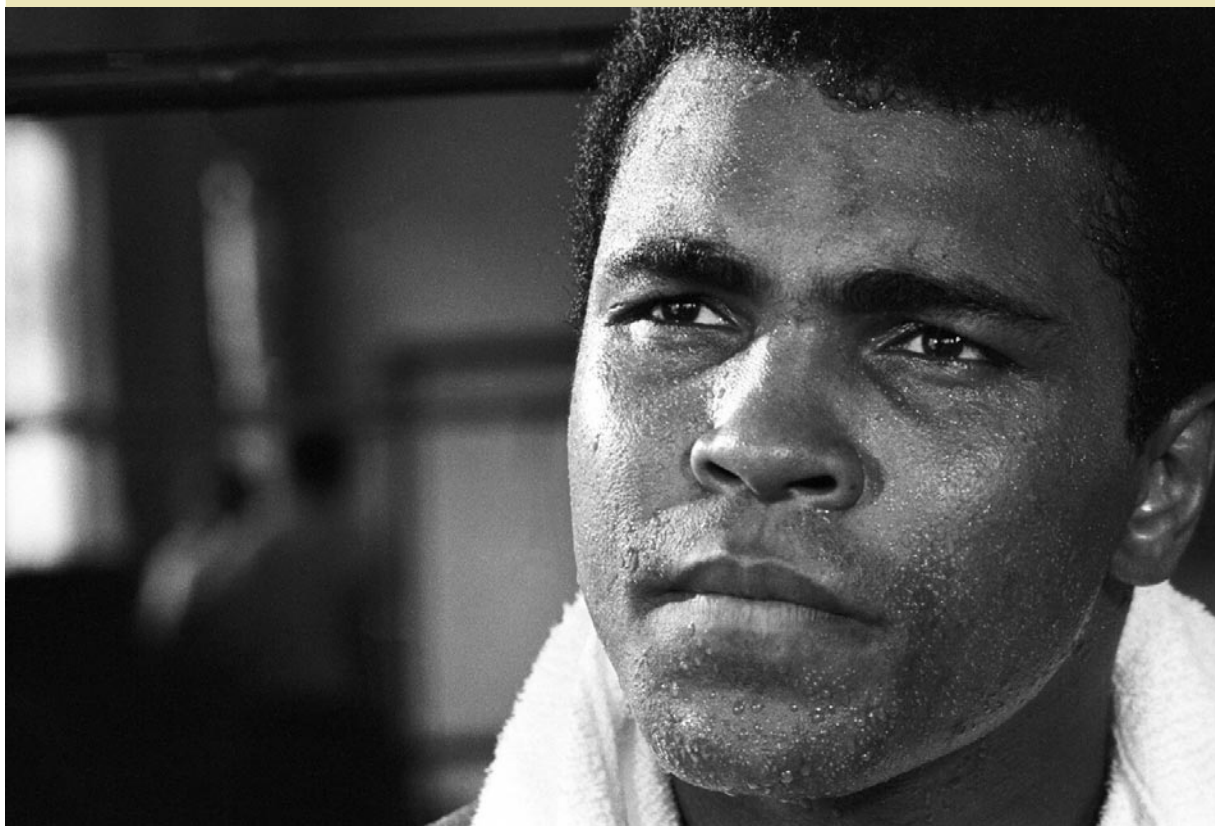

FOTO: NEIL LEIFER, FACEBOOK.COM/MUHAMMADALIVERIFIED

Irlandia należy do krajów o nie-wielkiej powierzchni. A jednak, jak na tak niewielkie państwo, wydała na świat znaczną liczbę uznanych pisarzy, muzyków, performerów, artystów, naukowców i wynalazców.

Ważnym aspektem historii Irlandii są fale emigracji, podczas których wyjechała duża liczba osób, czy to ze względu na warunki ekonomiczne, jak podczas irlandzkiego Wielkiego Głodu w połowie XIX w., czy też we wcześniejszych czasach, kiedy Irlandczycy byli często uprowadzani i trafiali jako niewolnicy do odległych krajów.

Szacuje się, że od 1700 r. od 9 do 10 milionów osób urodzonych w Irlandii z różnych powodów opuściło Zieloną Wyspę. W efekcie czego, potomków irlandzkich emigrantów można spotkać na całym świecie: w Ameryce Północnej, Australii i Nowej Zelandii, a także na całych Karaibach, głównie na Jamajce.

Nic więc dziwnego, że wiele znanych osób, których zwykle nie uważa się za Irlandczyków, w rzeczywistości ma w swojej genealogii co najmniej jednego irlandzkiego przodka.

W tej serii artykułów przedstawimy kilka sławnych osób o irlandzkich korzeniach.

Bohaterem dzisiejszego artykułu jest Muhammad Ali.

Uważany za jednego z najbardziej charyzmatycznych i najlepszych bokserów wszechczasów, urodził się jako Cassius Marcellus Clay Junior 17 stycznia 1942 r. w Louisville (Kentucky) w Stanach Zjednoczonych. Rozpoczął treningi jako amator w wieku 12 lat. Już jako osiemnastolatek zdo-

był złoty medal w boksie w wadze półciężkiej na Letnich Igrzyskach Olimpijskich 1960 r. pokonując m.in. polskiego boksera Zbigniewa Pietrzykowskiego – na zawodowstwo przeszedł jeszcze w tym samym roku.

W wieku 22 lat, ku zaskoczeniu wszystkich, Clay pokonał Sonny'ego Listona i zdobył mistrzostwo świata w wadze ciężkiej 25 lutego 1964 roku. W tym samym roku zrezygnował ze swojego nazwiska rodowego, uważając, że brzmi jak „imię niewolnika” i formalnie zmienił je na Muhammad Ali.

W 1966 r. Ali odmówił powołania do wojska ze względu na swoje przekonania religijne (po 1961 r. przeszedł na islam) i etyczny sprzeciw wobec wojny w Wietnamie. W rezultacie, uznano go za winnego uchylania się od poboru i pozbawiono tytułów bokserskich. Nie trafił jednak do więzienia, odwołując się od swojego wyroku do Sądu Najwyższego, który uchylił wyrok w 1971 r. Ale ten czas Ali stracił również jako sportowiec, bo nie walczył na ringu przez prawie cztery lata.

W 1972 r. irlandzki właściciel pubu i były siłacz cyrkowy, Michael „Butty” Sugrue, wyłożył 300 tys., irlandzkich funtów i namówił Alego, aby odbył swoją pierwszą podróż do Irlandii i stanął do walki z innym amerykańskim bokserem zawodowcem – Alvinem „Blue” Lewisem. Udało mu się go przekonać. Walka odbyła się 19 lipca 1972 r. w Croke Park w Dublinie. Ali wygrał tę walkę przez techniczny nokaut w 11 rundzie.

Film dokumentalny o tej walce pt. „When Ali Came to Ireland” został zrealizowany w 2012 r. i po raz pierwszy wyemitowano go w televi-

zji RTÉ 1 stycznia 2013 r., zaś całą walkę Alego z Lewisem z 1972 r. można obejrzeć obecnie na kanale Youtube.

W noc poprzedzającą walkę, Ali udzielił długiego, prawie godzinnego wywiadu telewizyjnego reporterce RTE Cathal O'Shannon, w którym poruszano różne tematy, w tym długą walkę Irlandii o niepodległość. Sam Ali wydał się w nim bardzo dowcipny i elokwentny.

Jednak prawdę o swoim irlandzkim pochodzeniu Muhammad Ali poznał dopiero w późniejszym okresie życia dzięki genealożce Antoinette O'Brien, która odkryła, że jeden z pradziadków Alego – Abe Grady z Ennis w hr. Clare w latach sześćdziesiątych XIX w. wyemigrował do Stanów Zjednoczonych, aby rozpocząć nowe życie. Grady osiadł w Kentucky i poślubił wolną Afroamerykankę w czasach, gdy trwało niewolnictwo i małżeństwa międzyrasowe były rzadkością, a w niektórych stanach Ameryki były nielegalne!

Para założyła rodzinę, a jedną z potomkiń była Odessa Lee Grady, matka Ali'ego. Odessa poślubiła później Cassiusa Claya seniora i 17 stycznia 1942 r. urodził się Cassius Clay junior.

W 2009 r. Ali wrócił do Irlandii i odwiedził miejsce urodzenia Abe Grady'ego w Ennis, gdzie dziesiątki tysięcy pełnych podziwu fanów w różnym wieku przybyło, aby powitać bohatera oraz pokazać mu okolicę, w której urodził się i dorastał jego pradziadek. W miejscu irlandzkiego domu przodków, położonego przy Turnpike Road, Clonroad More, Ennis w hr. Clare stanął pomnik z inskrypcją upamiętniający wizytę Mistrza.

RB

Jakość zakwaterowania a zdrowie psychiczne studentów zagranicznych

FOTO: FREPIK

Irlandzka Rada ds. Studentów Zagranicznych (ICOS) opublikowała raport na temat doświadczeń studentów zagranicznych studiujących w Irlandii, w którym ostrzegła, że kryzys mieszkaniowy w kraju „zagroza doskonałej reputacji Irlandii przy wyborze kierunku studiów” i może podważyć ciężką pracę jej koledżów i uniwersytetów.

ICOS przeprowadziło ankietę wśród 819 studentów zagranicznych z 73 krajów, w której badano ich doświadczenia związane ze znale-

zieniem zakwaterowania. W grupie respondentów 46 proc. stanowili studenci zagraniczni studiujący w szkołach wyższych i na uniwersytetach trzeciego stopnia, a 54 proc. uczęło się języka angielskiego.

Prawie połowa (47 proc.) respondentów nie była zadowolona ze swojego zakwaterowania, a 55 proc. stwierdziło, że obecne warunki zakwaterowania wpływają na ich zdrowie psychiczne.

Warto zauważyć, że 13 proc. respondentów stwierdziło, że podczas pobytu w Irlandii padło ofiarą oszustwa związanego z zakwatero-

waniem, ale zaledwie 11 proc. z nich zgłosiło to na policję.

Jednym z wniosków badania, który ostatnio trafił na pierwsze strony gazet, było to, że 5 proc. studentów zagranicznych potwierdziło, że próbując znaleźć zakwaterowanie zetknęło się z propozycją typu „seks za wynajem, co oznacza, że albo otrzymali oni ofertę wynajmu pokoju w zamian za usługi seksualne, albo widzieli ogłoszenia oferujące zakwaterowanie w zamian za seks.

Jeden student z USA napisał w ankiecie, że widział „w mediach społecznościowych ogłoszenie dla: „kobiety o otwartym umyśle chcące dzielić pokój w domu zajmowanym przez właściciela” – wyglądało na to, że ogłoszenie jasno sugerowało, o co chodzi i prawdopodobnie zamieścił je właściciel.

Kolejnym wyzwaniem, z jakim muszą się zmierzyć studenci zagraniczni, było znalezienie zakwaterowania w bliskiej odległości od miejsca studiów. Z badania wynika, że 10 proc. respondentów mieszka w odległości większej niż 15 km od swojej uczelni lub szkoły językowej.

Badanie wykazało również, że wielu studentów zagranicznych w całym kraju mieszka w zatłoczonych pokojach lub dzieli je z nieznanymi, przy czym 81 proc. studentów uczących się angielskiego i prawie 31 proc. studentów zagranicznych szkół wyższych mieszka w pokoju z co najmniej jeszcze jedną osobą.

Szczególnie niepokojący jest stopień przełudnienia w wynajmowanych mieszkaniach.

Jeden z brazylijskich studentów napisał w ankiecie, że „dzieli podwójne łóżko z osobą, której nie zna”, natomiast student z Boliwii płaci wysoki czynsz za dzielenie domu z 13 osobami, w którym są tylko dwie łazienki.

ICOS ustaliło, że proces poszukiwania zakwaterowania może być długotrwały – 10 proc. studentów zagranicznych stwierdziło, że znalezienie mieszkania w czasie studiów w Irlandii zajęło im ponad 100 dni.

Ponad połowa studentów nie posiadała pisemnej umowy najmu z wynajmującym, co potencjalnie naraża ich na łatwą eksmisję i ogranicza ich możliwość ochrony prawnej przysługującej najemcy, która wynika z ustawy.

Laura Harmon, dyrektor wykonawcza ICOS, cytowana przez serwis sundayworld.com powiedziała, że jej organizacja wzywa rząd do zbudowania akademików, nasilenia inspekcji w prywatnych nieruchomościach na wynajem i działań w celu zapewnienia w nich minimalnych standardów, a także do opracowania przez rząd nowej strategii dotyczącej zakwaterowania studentów: – Ważne jest, abyśmy słuchali relacji z pierwszej ręki i doświadczeń [zagranicznych] studentów, rozumieli ich i podejmowali działania, aby temu zaradzić. (...) Wśród szeregu innych poważnych spraw, szczególnie niepokoją nas dowody wskazujące na to, że drapieżniki szukają seksu zamiast czynszu i wzywamy do pilnego przyjęcia przepisów eliminujących tę kwestię – zaapelowała Harmon.

Beata Bieniada

Coraz więcej osób zalega z opłatami

FOTO: FREPIK

Blisko 1/4 gospodarstw domowych i blisko 1/3 przedsiębiorstw w Republice zalegało w ostatnich miesiącach z opłatami za gaz, natomiast mniejsza, ale wciąż znacząca liczba gospodarstw domowych i przedsiębiorstw zalegała z opłatami za prąd.

Informacje zostały niedawno przedstawione w oświadczeniu Komisji ds. Regulacji Usług Komunalnych (CRU) dla Komisji ds. Środowiska i Działań w sprawie Klimatu Oireachtasu.

Według danych CRU,

omawianych przez „The Journal”, w okresie od lipca do września (III kwartał 2023 r.) z opłatami za gaz zalegało ok. 160 tys. gospodarstw domowych, co stanowi 23 proc. krajowych odbiorców.

Tymczasem ok. 15,5 tys. przedsiębiorstw, co stanowi 29 proc. komercyjnych odbiorców gazu, zalegało w tym okresie z opłatami.

I choć odsetek odbiorców zalegających z płatnościami energii elektrycznej jest mniejszy, to liczba ta była znacznie wyższa.

Od lipca do września br. w Republice zalegało z opłatami za energię elektryczną

ok. 275 tys. gospodarstw domowych, co stanowi ok. 12 procent.

W przypadku komercyjnych odbiorców energii elektrycznej zalegało z płatnościami ponad 46 tys. przedsiębiorstw (ok. 15 proc.).

Według stanu na koniec września, z powodu niepłacenia za prąd odłączono 710 gospodarstw domowych, a za niepłacenie gazu – 1113 gospodarstw domowych.

Spośród rachunków komercyjnych 352 przedsiębiorstw zostało odłączonych z powodu niepłacenia za prąd, a 102 z powodu niepłacenia za gaz. **RK**

REKLAMA

CRIMMINS HOWARD
SOLICITORS ŚWIADCZY

USŁUGI PRAWNE
DLA POLSKICH KLIENTÓW

SPECJALIZUJEMY SIĘ W:

- Wypadki drogowe*
- Wypadki w pracy*
- Zaniedbania medyczne*
- Wypadki*
- Prawo rodzinne
- Nieruchomości, przeniesienie własności

Klient nie ponosi żadnych kosztów do czasu zakończenia sprawy. Płacimy za raporty medyczne.

W sprawie konsultacji prawnych,
prosimy o kontakt z naszym tłumaczem:
085-104-77-10 lub 061 361 088
www.crimminshoward.ie
info@crimminshoward.ie

*W sprawach spornych adwokat nie może naliczać honorarium lub innych opłat i jako procentu lub proporcji w stosunku do zasądzonych lub wynegocjowanych warunków.

Antykoncepcja dla mew

MEWOM NALEŻY PODAWAĆ ŚRODKI ANTYKONCEPCYJNE, ABY ZMNIEJSZYĆ ICH POPULACJĘ – TWIERDZI BYŁY POLITYK.

FOTO: PIXABAY, PEXELS.COM

Frank Godfrey, były burmistrz Droghedy w hr. Louth, powiedział, że dodanie środka antykoncepcyjnego do pożywienia mew to prawdopodobnie jedyny sposób na zmniejszenie ich liczby,

ponieważ ptaki te w dalszym ciągu powodują od wielu lat absolutny chaos w mieście.

W niedawnym artykule opublikowanym w „Irish Mirror” Godfrey zaapelo-

wał, aby naukowcy podjęli działania przeciwdziałające rozmnażaniu się mew, podając jako przykład inne miasta europejskie, takie jak Bruksela, które poradziły sobie z problemem dużej liczby ptaków i stosowały

antykoncepcyjne granulki kukurydziane, aby zmniejszyć populację gołębi w mieście.

– Mewy są przekleństwem naszego miasta. Co roku przylatują tu na lęgi, a podobny problem występuje

po drodze w Balbriggan. (...) Musimy coś zrobić, aby zmniejszyć populację mew, ponieważ staje się ona coraz większa. (...) Ulice Droghedy wyglądały tego lata jakby pokrył je śnieg, wokół było mnóstwo odchodów mew. Te odchody są szkodliwe dla zdrowia i wygląda to niechlujnie – mówił polityk.

Pod koniec czerwca w Droghedzie odbyły się publiczne spotkania, po tym jak lokalni mieszkańcy i właściciele firm skarżyli się na dużą liczbę ptaków.

Przez ostatnie kilka miesięcy Godfrey prowadził publiczną kampanię mającą na celu ostateczne rozwiązanie tego problemu.

– Mieszkańcy mają całkowicie dość mew, ponieważ ciągle są atakowani. Nie mamy zamiaru całkowicie niszczyć populacji mew, chcemy po prostu przejąć kontrolę nad ich liczbą.

Tymczasem w Balbriggan

zgłoszono, że mewy regularnie atakują dzieci w lokalnych szkołach w poszukiwaniu pożywienia. W rezultacie pojawiły się wezwania do odstrzału zwierząt, ale władze na to nie pozwalają.

Zgodnie z Dyrektywą Ptasią Unii Europejskiej, której celem jest ochrona wszystkich europejskich dzikich ptaków i ich siedlisk, mewy są klasyfikowane jako gatunki chronione.

Jednakże irlandzki Minister Środowiska i Samorządu Lokalnego ma prawo zezwolić na niszczenie gniazd i jaj, jeżeli uzna się je za zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa publicznego.

Na początku tego roku badanie przeprowadzone przez władze lokalne Urban Gull wykazało, że Drogheda i Balbriggan to dwa z najgorszych miejsc w kraju dotkniętych „plagą mew”. Ale powód, dla którego ptaki wydają się gromadzić w dużych ilościach w tych dwóch konkretnych obszarach nie jest jasny.

Radosław Kotowski

REKLAMA

Tani, szybki i bezpieczny kurier

Tani kurier
Polska-Irlandia-Polska

Ceny paczek:
do 10 kg - 25€
do 20 kg - 30€
do 30kg - 35€
do 40kg - 45€
do 50kg - 55€

Transportujemy:
- paczki,
- przeprowadzki
- palety
- i wiele więcej

Skontaktuj się z nami
Tel IRL: 01 697 2177
kontakt@speedpack.com.pl

www.speedpack.com.pl

SPEEDPACK
USŁUGI KURIERSKIE

JAKOŚĆ 100% GWARANTOWANA

Zdobądź bezpłatną mapę Unii Europejskiej

Każdy kocha darmowe rzeczy – szczególnie, jeśli gratisy przedmiot ma wartość edukacyjną.

Dzięki uprzejmości Biura Publikacji Unii Europejskiej można bezpłatnie otrzymać kolorową mapę Unii Europejskiej, która zawiera informacje o wszystkich aktualnych krajach członkowskich, takich jak powierzchnia, liczba ludności, nazwa stolicy czy flaga.

Mapa drukowana jest w formacie A4 w wielu językach, w tym po polsku. Idealnie nadaje się do nauczania o geografii Europy i pomaga w zapamiętywaniu podstawowych faktów na temat 27 państw członkowskich Unii Europejskiej.

Aby zamówić mapę drogą pocztową, skorzystaj z poniższego linku, który przeniesie Cię na stronę, na której możesz wypełnić formularz zamówienia. Mapa jest bezpłatna, należy jednak uiścić opłatę pocztową, która wynosi ok. 1 euro.

Możesz też bezpłatnie pobrać mapę w formacie PDF w wybranym przez siebie języku i wydrukować ją w domu, w większym formacie, bo udostępniony plik jest w dużej rozdzielczości i pozwala na skalowanie obrazu bez utraty jakości podczas druku.

Zajrzyj na stronę internetową, bo być może zainteresują Cię inne bezpłatne materiały dostępne w Urzędzie Publikacji Unii Europejskiej: <https://op.europa.eu/en/home>. **NG**

FOTO: HTTPS://OPEUROPA.EU/EN/HOME

Rząd ostro reaguje na właścicieli niebezpiecznych psów

FOTO: FREEPIK

W następstwie wielu incydentów, w wyniku których agresywne psy zaatakowały ludzi doprowadzając do poważnych obrażeń, rząd zaczął podejmować działania mające na celu rozwiązanie tego problemu systemowo.

Wprowadzono bardziej rygorystyczne przepisy i wyższe kary dla właścicieli, którzy nie trzymają swoich zwierząt pod kontrolą.

Na początku tego miesiąca Heather Humphreys, Minister Rozwoju Wsi i Społeczności, podpisała rozporządzenia podwajające kwotę wszystkich istniejących kar na mocy irlandzkiej ustawy Ireland's Control of Dogs Act.

Kary mogą zostać nałożone na właścicieli psów z różnych powodów. Na przykład w sytuacji, gdy właściciel psa nie utrzymuje zwierzęcia pod kontrolą lub w przypadku, gdy pies nie nosi kagańca kiedy wymagają tego przepisy.

Zgodnie z nowymi przepisami, właściciele niebezpiecznych psów, które nie mają założonego kagańca, mogą teraz otrzymać mandat 300 euro, czyli dwukrotnie więcej niż dotychczas. Kara może zostać również nałożona na właścicieli psów, którzy wykupili licencję. Koszt to 20 euro rocznie lub 140 euro za licencję dożywotnią.

Strażnicy psów będą mogli także wystawiać kilka mandatów jednocześnie. Na przykład, właściciel psa objętego ograniczeniami, bez kagańca, obroży lub pozwolenia na zwierzę, może zostać ukarany trzema oddzielnymi grzywnami o łącznej wartości 900 euro.

Minister Humphreys planuje również powołanie grupy interesariuszy, która rozważy, czy należy dodać więcej psów do irlandzkiej listy „ras objętych ograniczeniami”. Na aktualnej liście znajdują się m.in. amerykańskie pit-bulterii, rottweilery, staffordshire bull terriery i doberman.

Oczekuje się, że minister zwróci się do grupy o zalecenie, czy tzw. „amerykańskie psy bully XL”, które nota bene mają zostać zakazane w Anglii do końca 2023 r., powinny również zostać dodane do listy psów objętych ograniczeniami w Republice.

Minister zapowiedziała także dodatkowe finansowanie w wysokości 2 mln euro na usługi kontroli psów, w tym na modernizację schronisk.

Decyzje te wydają się słuszne, zważywszy, że w zeszłym roku w Irlandii, w związku z atakami psów, odnotowano 460 hospitalizacji, w tym 144 dotyczących dzieci.

Krystyna Zielińska

R E K L A M A

Healthy Bread by Lukas

ZACZNIJ PORANEK

ze świeżym CHLEBKIEM

OFERUJEMY:

- ✓ chleby żytnie
- ✓ chleby pszenne
- ✓ chleby razowe
- ✓ chleby orkiszowe
- ✓ bułki
- ✓ drożdżówki
- ✓ jagodzianki

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI:

☎ Łukasz Gryczka: 089 94 60 247

✉ gryczka.lukasz@gmail.com

f Healthy bread by Lukas

Dostawy prosto do Twojego sklepu/domu

Zamów już dziś z wysyłką do drzwi na terenie całej Irlandii

Spróbuj, a nie zawiedziesz się!

R E K L A M A

Przygotowywanie wniosków o obywatelstwo irlandzkie

An tAontas Eorpach European Union

ÉIRE IRELAND

Pas Passport

Magdalena Nowacka
– usługi doradztwa prawnego

Tel: 087-388-7618

Coraz więcej osób umiera z przedawkowania

Niedawny raport, przygotowany pod kierownictwem profesor Anne Campbell z Queen's University w Belfaście, wykazał, że liczba zgonów związanych z narkotykami w Irlandii Północnej wzrosła z 61 w 2011 r. do 175 w 2021 r.

Oznacza to, że w ciągu dziesięciu lat liczba zgonów związanych z zażywaniem nielegalnych substancji wzrosła prawie trzykrotnie. Co więcej, wskaźnik ten w Irlandii Północnej jest ponad pięciokrotnie wyższy niż średnia europejska, która w 2021 r. wynosiła 1,8 na 100 tys.

Niniejszy raport jako pierwszy analizuje i ocenia dane z różnych źródeł w Irlandii Północnej, w tym z Agencji Statystyki i Badań Irlandii Północnej, Pogotowia Ratunkowego Irlandii Północnej, Krajowego Pro-

gramu ds. Zgonów spowodowanych uzależnieniem od substancji psychoaktywnych oraz dane dotyczące przyjęć w nagłych przypadkach ze wszystkich placówek opieki zdrowotnej i społecznej.

Najwięcej zgonów miało miejsce w grupie wiekowej 25–34 lata, przy czym liczba ta wzrosła z 33 w 2011 r. do 66 osób w 2021 r., co odpowiada wskaźnikowi 27 zgonów na 100 tysięcy.

W 2021 r. w ponad połowie aktów zgonu związanych z narkotykami wymieniono opioidy, przy czym najczęściej zgłaszanym narkotykiem była heroina/morfina.

Stwierdzono, że liczba zgonów związanych z zażywaniem pregabaliny wzrosła z dziewięciu w 2016 r. do najwyższego dotąd poziomu 77 przypadków w 2019 r.

Najbardziej niepokojące są doniesienia

z roku 2021/22, w których służby ratunkowe zgłosiły się do 466 młodych osób w wieku 10–19 lat z powodu przedawkowania.

W raporcie wezwano do przeznaczenia dodatkowych środków, w tym zatrudnienia większej liczby pracowników w celu świadczenia usług informacyjnych dotyczących narkotyków, skierowanych w perspektywie krótkoterminowej do młodych ludzi i młodych dorosłych, aby zaradzić narastającemu kryzysowi.

W raporcie dodano informacje, że „obecnie wskaźnik zgonów osób poniżej 35 roku życia na 100 tys. w Irlandii Północnej jest alarmująco wysoki. Jeśli ta tendencja będzie się utrzymywać, prawdopodobnie zaobserwujemy wzrost liczby przedawkowań i zgonów związanych z narkotykami we wszystkich grupach wiekowych”.

Profesor Campbell, cytowana przez serwis buzz.ie powiedziała: – Zapobieganie każdemu z tych zgonów jest możliwe, dlatego też Departament Zdrowia, rząd i społeczeństwo powinni nadać tej kwestii priorytet. (...) Ta praca [raport] zapewni bazę dowodową określającą charakter i rodzaj zgonów związanych z narkotykami w Irlandii Północnej, [ukazuje] liczbę przyjęć do szpitala z powodu przedawkowania, liczbę zgonów, których można było uniknąć, a także liczbę młodych ludzi i młodych dorosłych przyjmowanych do szpitala z powodu przedawkowania (...) [Raport] stanowić będzie podstawę dla prac podjętych przez Grupę Zadaniową ds. Śmierci Narkotykowych, które zostały niedawno wdrożone.

Anna Domańska

REKLAMA

RADIO CENZURA

Zjednoczeni w walce o lepsze jutro
słuchajmy Radio Cenzura

CHWYĆ ZA STER

ZBUDUJMY RAZEM
NOWĄ PRZESTRZEŃ
RADIOWĄ

www.radiocenzura.pl

f i s

Zmęczony? Płacisz i nic?

Pozwól nam dotrzeć
do Twoich klientów
Sprawdź nas!

**social
media**

Maciej Jaworski

Mistrzem Świata, Mistrzem Irlandii i Vice Mistrzem Polski 2023 w Bench Press

Maciej Jaworski uprawia sporty siłowe od ok. 30 lat. Na początku startował w zawodach Strongman. Wtedy jego waga wynosiła 136 kg, lecz po ciężkiej kontuzji kręgosłupa musiał porzucić swoje marzenia i dyscyplinę, którą pokochał. Nie widząc alternatywy dla siebie, wyjechał do Irlandii – miała być to tylko krótka przygoda, a trwa już 19 lat.

Maciej w dalszym ciągu uprawiał sport, ale już na innym poziomie, gdyż większą część ćwiczeń musiał porzucić ze względu na kręgosłup. Około 7 lat temu postanowił zmniejszyć swoją wagę, aby poprawić kondycję – zrzucił ponad 40 kg.

Wtedy postanowił zmienić swoje życie. Zaczął brać udział w szeregu certyfikowanych szkoleń i kursów, które prowadzili m.in. Michał Karmowski, Robert Piotrkowicz, Sebastian Kot, Grzegorz Wałga, Lech-Leon Kleczek, AcTeam Wrocław, Andrzej Roszkowski. Ukończył Kursy dietytyki; Kursy dietytyki klinicznego; Kurs trenera personalnego; Kurs kettlebells; Kurs bulgarian-bag; Kurs powerliftingu; Kursy suplementacyjne.

Rok temu postanowił jeszcze raz zawalczyć o siebie i dać sobie szansę jako sportowiec, ale ze względu na zły stan kręgosłupa zaczął skupiać się wyłącznie na bench press, bo od

zawsze miał „silną ławę”. W przeszłości jego rekord wyniósł 255 kg przy wadze 136 kg i jak sam mówi: „liczył na to, że coś z tej dawnej siły musiało pozostać”.

W październiku ub. roku po raz pierwszy wystartował w Anglii, gdzie ku swojemu zaskoczeniu zajął 1. miejsce. To tylko utwierdziło go w przekonaniu, że jego ambicje sportowe są możliwe do zrealizowania.

W marcu tego roku zdobył Mistrzostwo Irlandii, a w listopadzie sięgnął po złoto i zdobył Mistrzostwo Świata w Manchesterze, gdzie pokonał ponad 600 zawodników z 40 krajów. Tydzień później po wywalczeniu Mistrza Świata zdobył jeszcze srebro i Vice-Mistrzostwo Polski.

Maciej wierzy, że jeśli zdrowie pozwala, ma się cel i dąży się do niego z całych sił, można zdobyć wszystko: – jeśli mi się to udało po 20. latach rozłąki ze sportami siłowymi, to i każdemu może się udać na wszystkich płaszczyznach życia. Wiara czyni cuda! – przekonuje Mistrz.

Gratulujemy Maciejowi zwycięstw, wspaniałej determinacji i życzymy dalszych sukcesów!

NG

FOTO: NA ZDJĘCIU: MACIEJ JAWORSKI, MISTRZ ŚWIATA, MISTRZ IRLANDII ORAZ VICE-MISTRZ POLSKI W BENCH PRESS, ARCHIWUM PRYWATNE.

Spotkanie Polonii w Biblary

Radio Cenzura z inicjatywy Kasi Mikołajczyk i Mai Izabeli Zahorskiej 21. listopada br. przygotowało spotkanie polonijne w Biblary Polish Community Centre & Library w Dublinie, które przyciągnęło miłośników polskiej kultury. Wydarzenie miało na celu przede wszystkim promocję pol-

skiej diaspory oraz umacnianie więzi między Polonią a ojczyzną.

Jednym z wyjątkowych momentów wieczoru było wystąpienie zuchów i harcerzy ZHP Balbriggan – Polish Scouts, ZHP Dublin Północ oraz skautów 87. Polskiego Szczępu w Dublinie, którzy

z pasją wykonali polskie piosenki. Przypominał on zgromadzonemu o wspólnej historii; byliśmy dumni, że nasza kultura jest przekazywana kolejnym pokoleniom w tak piękny sposób.

W trakcie wydarzenia nie zabrakło również edukacyjnych elementów. Ekspertka z dziedziny logopedii podzieliła się swoją wiedzą w wykładzie pt. „Zaburzenia mowy czy specyficzne trudności nabywania języka mniejszościowego u dzieci dwu i wielojęzycznych natywnie urodzonych i wychowywanych w Irlandii”. To bardzo ważna wiedza dla wszystkich.

Koncert z muzyką poezji śpiewanej był zdecydowanie

punktem kulminacyjnym wieczoru. Artystki polonijni Katarzyna Janeczko, Magdalena Drahusz, Beata Ignaczak, Roger Sablik, Julita Jaroszuk-Narkowicz oraz Łukasz Pietruch z Dream River zabrali przybyłych w podróż muzyczną w dwóch językach polskim i angielskim.

Warto wspomnieć, że Radio Cenzura zorganizowało zbiórkę na pomoc zwierzętom w wybranym schronisku w Polsce i schronisku kotów w Kildare. Odbyły się także warsztaty plastyczne dla dzieci poprowadzone przez Maję Izabelę Zahorską, zaś pomocnikami byli Harcerze i Skauci. Słodki poczęstunek dla przybyłych gości ufundowała Piekarnia i Kawiarnia Bake Barn, zaś przepyszne swojskie pieczywo zapewnił Healthy Bread by Lukas.

Spotkanie polonijne było wyjątkowym wydarzeniem kulturalnym. Wspólna radość płynąca z piękna polskiej kultury

była najlepszym dowodem na to, jak ważne są tego typu inicjatywy. Wydarzenie stało niezapomnianym doświadczeniem, które pozostawiło w ser-

Agnieszka Dujka, radiocenzura.pl

Obchody Święta Niepodległości Polski w Dungloe

W ramach obchodów 105. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, w miasteczku Dungloe odbyło się wydarzenie kulturalne zorganizowane przez stowarzyszenie Slavic Connect. Wraz ze Slavic Connect, Narodowe Święto Niepodległości celebrowali zamieszkali w okolicy Polacy, ale także inni członkowie lokalnej społeczności, w tym obywatele Ukrainy, jak również Irlandzcy. Uroczystości mogły odbyć się w domu kultury CDP dzięki życzliwości i pomocy Roseann i Annmarie, którym jesteśmy niezwykle wdzięczni.

To ważne dla Polaków święto obchodziliśmy w przyjaznej, niemal rodzinnej atmosferze, rozpoczynając od poczęstunku z suto zastawionego stołu, pełnego tradycyjnych pol-

skich przysmaków. Również nasi ukraińscy przyjaciele mile nas zaskoczyli, przygotowując na tę okazję wspaniałe wypieki i pyszne przekąski. Bufet cieszył się dużym powodzeniem, a nasze polskie potrawy wyraźnie smakowały zaproszonym gościom. Szczególne podziękowania należą się pani Barbarze Huk-Majkut i Elżbiecie Kalinowskiej, Alek-

sandrze Kapuscie, Annie Szczepanek, Anecie Woźniak-Fawcett, Patrycji O'Donnell, Svitlanie Lakovchuk, Nadii Dyce oraz Tani Mokhon za ich wkład w uświetnienie tego dnia wyjątkowo smacznymi daniami.

Stowarzyszenie Slavic Connect przygotowało z tej okazji bogatą wystawę, która prezentowała dzieje walki Polski o niepodległość od czasów I Wojny Światowej aż do obrad Okrągłego Stołu i porozumień sierpniowych, kiedy Polska ostatecznie uzyskała suwerenność. Wystawa składała się z materiałów zaczerpniętych ze źródeł IPN, które w obrazowy sposób prezentowały dokonania Ojców Niepodległości, zmagania Polaków podczas dwóch wojen światowych, kończąc na latach '80, ostatnim rozdziale w drodze do niepodległości.

Wystawa prezentowała także prywatną kolekcję prasy z okresu międzywojennego i lat 1939-45. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się dwa mundury wojskowe z kolekcji Mariusza Oleksy, które można było podziwiać w pełnym rynsztunku. Znakomitą ilustracją do tej ekspozycji była fotografia polskiego żołnierza na koniu, użyczona Slavic Connect przez panią Ewę Michniewicz.

Wystawę uświetniła

także prywatna kolekcja oryginalnych zdjęć z okresu międzywojennego, prezentująca bogaty zbiór fotografii ukazujących uroki warszawskiego życia w latach 1918-1939. Na zdjęciach podziwiać można było młodych żołnierzy Wojska Polskiego oraz funkcjonariuszy Straży Granicznej II RP. Kolekcję udostępniła Aneta Woźniak.

Obok tematyki wojennej, pojawiły się także elementy związane z polskim folklorem, między innymi ekspozycja prezentująca strój śląski, tradycyjna lalka łowicka z polskiej Cielii, wianki oraz kolekcja fotografii pokazujących piękno polskiego krajobrazu i przyrody.

Nie zabrakło oczywiście polskich symboli narodowych, w tym godła oraz wszechobecnej biało-czerwonej flagi. Piękne dekoracje w narodowych barwach wykonała wspaniała Nadia Dyka.

Gości przywitała prezes stowarzyszenia Patrycja O'Donnell, która w swoim powitaniu zaznaczyła wagę międzypokoleniowego przekazywania historii i tego, jak konieczne jest pielęgnowanie jej pamięci.

Aneta Woźniak-Fawcett wygłosiła referat, zarówno po polsku, jak i po angielsku, w którym przypominała niemal dwustuletnią drogę Polski do niepodległości i pełnej niezależności od obcych wpływów. Przeczytała także wiersz Leopolda Staffa „Polsko nie jesteś ty już niewolnicą”.

Ważną częścią obchodów było wyświetlanie dwóch krótkich filmów ilustrujących w obrazowy sposób dzieje od początku powstania państwa polskiego, aż po integrację Polski do wspólnot europejskich.

Lider zespołu Elephant Brothers zagrał i zaśpiewał kilka poruszających utworów, w tym przepiękną balladę „Wojna niech legendą będzie” oraz „Płonie ognisko w lesie”. Zachęcaliśmy także naszych gości do wspólnego śpiewania znanych wszystkim harcerskich i legionowych pieśni.

Niewątpliwie najbardziej interesującym momentem podczas prezentacji scenicznych były występy dzieci. Niamh O'Donnell pięknie zaśpiewała „Przybyli ułani pod okienko”, a towarzyszyli jej dwaj junacy, chłopcy Cillian O'Donnell i Ross Fawcett, ubrani w barwne ułańskie stroje. Niamh i Clodagh O'Donnell dumnie prezentowały się w tradycyjnych strojach śląskich. Pozostałe dzieci, które odwiedziły Dungloe, aby uczcić święto niepodległości, także dumnie prezentowały się w polskich barwach. Dzieci wzięły także udział w przygotowanych dla nich warsztatach plastycznych.

Na zakończenie spotkania rozstrzygnięty

został konkurs plastyczny, którego tematem była 105. rocznica odzyskania niepodległości, a na który dzieci przygotowały niezwykle kreatywne prace. Wszyscy zostali nagrodzeni za swoją patriotyczną twórczość.

Było to pierwsze tego typu wydarzenie w hrabstwie Donegal, podczas którego szeroko rozumiana lokalna społeczność miała szansę zapoznać się z historią Polski, uczcić razem z Polakami tak ważne dla nich święto, nacieszyć się polską muzyką i skosztować polskich przysmaków w prawdziwej rodzinnej atmosferze.

Stowarzyszenie Slavic Connect pragnie podziękować wszystkim zaangażowanym w przygotowanie tego pięknego święta, zarówno tym, którzy czynnie przyczynili się do jego organizacji, jak i wszystkim gościom, którzy zaszczycili nas swoją obecnością w tym dniu. Dziękujemy z głębi serca.

Aneta Woźniak-Fawcett

REKLAMA

COLLECTION ENDS
22nd of December

PET FOOD COLLECTION
CHRISTMAS EDITION

Our FB community „We and our pets in Ireland”
7th edition of Xmas collection starts now
Please support our pets in rescues
Our volunteers waiting for your
Kindly gifts. You can also support
By donation to:

WHAT WE COLLECT:
DRY FOOD FOR DOGS/CATS
WET FOOD FOR DOGS/CATS
COLLARS
BOWLS
LEASHES
TREATS
BLANKETS
DOGS/ CATS BEDS
TOYS

THANK YOU IN ADVANCE FOR ALL YOUR SUPPORT & GIFTS!

Przedstawiamy

Ludzie z pasją: ANIELKA NOWAK

Anielka Nowak jest animatorką, aktorką, reżyserką i producentką. Obecnie pracuje dla Nenagh Arts Centre jako kierownik marketingu, prowadzi zajęcia salsy oraz współprowadzi teatr młodzieżowy w Nenagh. Uwielbia rysować, zajmuje się ilustracją i projektowaniem graficznym.

Anielka Nowak to kobieta z wieloma pasjami i talentami. Opowiedz nam trochę o sobie.

AN: W Irlandii mieszkam ponad 7 lat. Jestem animatorką, aktorką, reżyserką i producentką. Obecnie pracuję dla Nenagh Arts Centre jako kierownik marketingu, prowadzę zajęcia salsy oraz współprowadzę teatr młodzieżowy w Nenagh. Uwielbiam rysować, zajmuję się ilustracją i projektowaniem graficznym. Jestem absolwentką Studium Animatorów Kultury w Kaliszu, które zawsze będę bardzo ciepło wspominać. Jestem założycielką działającej od 2018 r. grupy artystycznej The Dramakers.

Czy możesz nam wyjaśnić czym jest The Dramakers?

AN: The Dramakers to polski teatr w Irlandii, który od 5 lat tworzy rozrywkowe filmy i spektakle dla polskiej publiczności. Początkowo działający na terenie Dublina, teraz osadzeni w Limerick, Dramakers gromadzi twórczych i utalentowanych ludzi, którzy wspólnie kreują treści propagujące polską kulturę i język. Obecnie skupiamy się na tworzeniu dla dzieci. Chcemy, aby dzieciaki miały w Irlandii dostęp do kultury i sztuki w języku polskim, by był on dla nich przyjazny i przywoływał ciepłe skojarzenia.

Skąd czerpiesz swoje motywacje?

AN: Od wielu lat fascynuje mnie mitologia i kultura słowiańska.

Obecnie jest to główna inspiracja w mojej twórczości. Jurata – Królowa Bałtyku, to trzecia sztuka, którą napisałam mieszkając w Irlandii. Niestety mimo wielu prób i zaangażowania wielu osób, spektaklu nie udało się ukończyć. Motywacją do stworzenia polskiego przedstawienia dla dzieci była praca w polskiej szkole, wolontariat w polskiej bibliotece oraz harcerstwie. Spotkałam dzieci urodzone i wychowane w Irlandii, obserwowałam ich trudności językowe i próby odnalezienia swojej tożsamości jako małego Polaka/Irlandczyka. Poczułam, że doświadczenie sztuki w ich ojczystym języku, ukazujące piękną i barwną polską historię i obyczaje jest właśnie tym, czego młodemu pokoleniu potrzeba. Moim celem jest inspirowanie dzieci do poznawania polskiej kultury oraz zachęcanie ich do nauki i posługiwania się językiem poprzez zabawę i w przyjaznej atmosferze przestrzeni teatralnej.

Opowiedz nam trochę o spektaklu Jurata – Królowa Bałtyku

AN: To muzyczny spektakl lalkowy, stworzony specjalnie z myślą o polskich i polskojęzycznych dzieciach w wieku 5-10 lat. Sztuka inspirowana jest żmudzką legendą, dobrze znaną na Litwie i w północnych krańcach Polski. Istnieje kilka wersji tej historii. Według jednej z nich, Jurata jest potężną wład-

czynią i opiekunką Bałtyku. Pewnego dnia rybak, Kastitis, złowił zbyt wiele ryb, co rozgniewało królową. Świta wraz z Juratą wyrusza, by powstrzymać rybaka, jednak ujrawszy go, Jurata zakochuje się w nim bez pamięci. Legenda wyjaśnia, że bursztyny, które dziś odnajdujemy na bałtyckich plażach, są pozostałością wspa-

niałego zamku królowej, zniszczonego przez zazdrosnego Peruna, który według wierzeń słowiańskich był bogiem piorunów i najwyższym bogiem słowiańskiego panteonu. Spektakl jest dynamiczny, pełen piosenek i tańca.

Czy sztuka była już gdzieś wystawiana i jaka jest wizja tego projektu na przyszłość?

AN: Premiera spektaklu odbyła się w maju 2023 r. w Limerick, gdzie zagraliśmy trzy spektakle. Cudownie było widzieć uśmiechnięte twarze dzieciaków oraz pozytywne opinie rodziców i nauczycieli. Ciężka praca się opłaciła. Następny nasz występ będzie 9 grudnia, o 15:00 i tym ra-

zem zagramy w Nenagh Arts Centre. Bilety można nabyć na stronie www.nenagharts.com, 067 34400.

Wraz z produkcją przygotowaliśmy dla naszych małych widzów specjalną kolorowankę z postaciami ze spektaklu oraz książeczkę spektaklową zawierającą wiele szczegółów o konstrukcji lalek, scenografii, muzyki, jak również ciekawostki z mitologii i historii słowiańskiej. Będą również dostępne nagrania piosenek, które będzie można nabyć po spektaklu. Serdecznie zapraszamy!

W przyszłym roku planujemy odwiedzić inne miasta i rozwinąć projekt tak, aby przyniósł jak największą korzyść dla dzieci. Rozważamy szereg warsztatów i współpracę z wieloma placówkami na terenie Irlandii.

Opowiedz nam o swoim zespole

AN: W spektaklu występują: Ewa Żak-Dyndał, doktorantka ds. praktyk artystycznych, wykładowca gry na fortepianie i teorii w Irish World Academy of Music and Dance przy University of Limerick. Ewa gra rolę rybaka Kastitisa oraz jednej z rybek.

Anna Rudzka-Urbaneck, gra rolę Rybka, prawej ręki królowej. Ania jest niezwykle utalentowana w wielu dziedzinach. Poza aktorstwem Ania wspiera nas w tworzeniu scenografii i rekwizytów. Jest również współtwórczynią naszego spektaklu online „Gniewomir i leśna przygoda”.

Aleksandra Styk jest bibliotekarką i nauczycielką tańca. Choreografka i współtwórczyni wielu projektów polonijnych w Limerick. W wolnych chwilach jest drużynową gromady zuchowej.

Danuta Palys-Haznar – Danusia współtworzyła lalki oraz kostiumy. Jest nieocenioną pomocą podczas spektaklu pracując

intensywnie za kulisami.

Wersje instrumentalną muzyki do spektaklu nagrał dla nas wspaniały zespół artystów z Lubelskiej Orkiestry Rodzinnej: Przemysław Łozowski (akordeon, skrzypce, bas), Beata Kostrzewska (cymbały), Jan Kostrzewski (bęben).

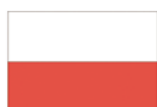
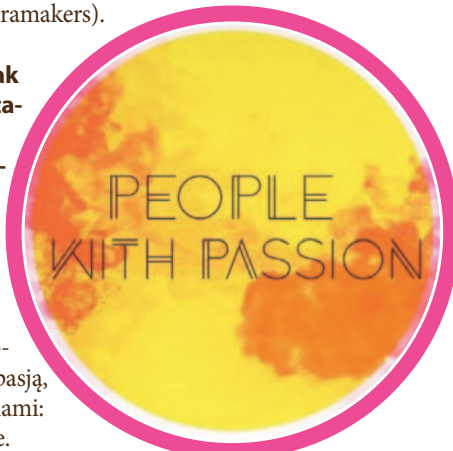
Moją rolą w zespole jest koordynacja działań oraz reżyseria. Na scenie wcielam się w rolę Juraty, zajmuję się również produkcją spektaklu oraz marketingiem. Scenariusz sztuki oraz muzyka są moim autorskim dziełem.

Gdzie można Was znaleźć w internecie?

AN: Dramakers możecie znaleźć na Instagramie, Facebooku oraz Youtube. (Instagram: [the_dramakers](https://www.instagram.com/the_dramakers); Facebook: [Dramakers](https://www.facebook.com/Dramakers); YouTube: [Dramakers](https://www.youtube.com/Dramakers)).

Z Anielką Nowak rozmawiała Katarzyna Dąbrowska, dziennikarka, autorka fotobloga i akcji „People with Passion”.

Jeśli chciałbyś podzielić się swoją pasją, skontaktuj się z nami: redakcja@ng24.ie.

STOWARZYSZENIE
„WSPÓLNOTA POLSKA”

Sfinansowano ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023
Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Podpowiadamy, doradzamy

Pomoc państwa w pokryciu kosztów utrzymania

cz. 2

Mimo, że inflacja spada, to ceny rosną i wiele osób może mieć trudności z płaceniem podstawowych rachunków. W ogłoszonym Budżecie na 2024 r. rząd zaproponował m.in. krótkoterminowe wsparcie w pokryciu podstawowych kosztów utrzymania, o którym pisaliśmy w wydaniu NG15. W dzisiejszym artykule opiszemy z jakiego rodzaju wsparcia można jeszcze skorzystać.

Warto pamiętać, że w Irlandii zawsze można ubiegać się o środki z pomocy społecznej, nawet pracując na pełen etat lub w przypadku nieubiegania się nigdy o zasiłek. Wystarczy udać się do najbliższego urzędu Intreo.

Additional Needs Payment

Zasiłek na potrzeby dodatkowe może pomóc w pokryciu nieplanowanego wydatku w sytuacji awaryjnej, którego nie można pokryć ze swoich dochodów. Kwota, którą można otrzymać zależy od sytuacji finansowej i potrzebnego rodzaju pomocy. Świadczenie może pokrywać następujące potrzeby:

- związane ze wzrostem kosztów ogrzewania lub energii elektrycznej;
- niezbędne naprawy mienia, w tym pojazdów mechanicznych oraz wymiana sprzętu AGD i mebli;
- koszty pogrzebu;
- kaucje za wynajmowane kwatery prywatne;
- pościel i przybory kuchenne, jeśli urządzasz dom po raz pierwszy;
- żywność, odzież i schronienie po zdarzeniu awaryjnym, takim jak pożar lub powódź;
- powtarzające się koszty podróży do szpitala;
- odwiedzanie krewnego w szpitalu lub więzieniu.

Płatność dla rodziny pracującej

Working Family Payment (WFP) to cotygodniowe świadczenie dla pracowników posiadających dzieci. Wspiera osoby o niskich zarobkach, które pracują co najmniej 38 godzin w ciągu dwóch tygodni. Kwota zależy od liczby dzieci i zarobków.

Koszty mieszkaniowe

To pomoc w opłaceniu czynszu w ramach programu Housing Assistance Payment. W przypadku trudności ze spłatą kredytu hipotecznego, należy jak najszybciej

porozmawiać ze swoim dostawcą kredytu hipotecznego. Porady można uzyskać w Money Advice and Budgeting Service (MABS).

Zasiłek mieszkaniowy (HAP)

Zasiłek mieszkaniowy (HAP) jest socjalnym wsparciem mieszkaniowym dla osób, których nie stać na wynajem mieszkania i potrzebują mieszkania długoterminowo. Czynsz znalezionej nieruchomości w ramach HAP musi mieścić się w ustalonych granicach czynszu przez program, a jego wysokość zależy od wielkości rodziny.

Podwyżki czynszów

W przypadku wynajmowania mieszkania w obrębie Rent Pressure

Zone, właściciel nieruchomości nie może podnieść czynszu o więcej niż 2 proc. rocznie. Poza Strefami Rent Pressure Zone możliwa jest podwyżka czynszu zgodnie z aktualną wartością rynkową podobnych nieruchomości w okolicy, ale nie częściej niż raz do roku. Spory dotyczące podwyżek czynszu można kierować do Residential Tenancies Board (rtb.ie).

Ulgą podatkową na czynsz

W grudniu 2022 r. wprowadzono nową ulgę Rent Tax Credit. Ulgą podatkową na czynsz będzie dostępna do 2025 r. Obecnie można ubiegać się o zwrot opłat wstecz za czynsz dokonany w latach 2022 i 2023. Ulgą wynosi 500 euro dla osoby samotnej, 1000 euro dla pary.

Opr. NG na podst. mat. Citizens Information i gov.ie.

FOTO: FREEPIK

Europejska Emerytura jest już dostępna w Polsce

WYPRACOWANY PRZEZ NOWY PRODUKT ZYSK BĘDZIE ZWOLNIONY Z PODATKU BELKI

W Polsce jest już dostępny pierwszy Ogólnoeuropejski Indywidualny Produkt Emerytalny (OIPE), dzięki któremu można oszczędzać bez tzw. podatku Belki. To nowe rozwiązanie wprowadzone niedawno przez Unię Europejską z myślą o nadwyrężonych systemach emerytalnych, ale też mobilności europejskich pracowników. Pierwszym dostawcą OIPE w Polsce jest Finax, który wcześniej wprowadził swoją Europejską Emeryturę na Słowacji, w Czechach i Chorwacji.

wacji, w Czechach i Chorwacji.

– Ogólnoeuropejski Indywidualny Produkt Emerytalny jest nowym rozwiązaniem wymyślonym przez Unię Europejską, która chciała w ten sposób stworzyć prosty produkt emerytalny, z którego można korzystać w całej UE. Daje te same możliwości emerytalne wszystkim pracownikom i mieszkańcom Unii Europejskiej – mówi Juraj Hrbaty, prezes słowackiej firmy inwestycyjnej Finax, która

wprowadza OIPE na polski rynek.

Większość krajów UE boryka się w tej chwili z niekorzystnymi zmianami demograficznymi. Jeszcze dekadę temu tzw. stopa zastąpienia, czyli procent przeciętnego wynagrodzenia, jakie otrzymywał świeżo upieczony emeryt, wynosiła średnio ok. 60 proc. Komisja Europejska szacuje, że w 2060 r. w Polsce spadnie ona już do ok. 25 proc. Sytuację mają poprawić dobrowolne indywidualne programy emerytalne, które są uzupełnieniem dla państwowego systemu ZUS. Każdy kraj ma swoje metody na zachęcanie obywateli do dobrowolnego odkładania na emeryturę. Teraz dołącza do tego Ogólnoeuropejski Indywidualny Produkt Emerytalny. Został wprowadzony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego z 2019 r. (2019/1238), które w Polsce wdrożyła ustawa z 7 lipca 2023 r. Celem OIPE jest zapewnienie obywatelom UE dodatkowe

go dochodu na jesień życia, obok emerytury państwowej oraz państwowych dodatkowych filarów.

– System emerytalny w Europie był dotychczas bardzo rozproszony i podzielony na wiele różnych systemów. Tylko w Polsce mamy trzy lub cztery różne prywatne systemy emerytalne w ramach trzeciego filaru, a w pozostałych krajach europejskich sytuacja jest podobna. Dlatego Unia Europejska postanowiła wprowadzić bardzo prosty i łatwy do zrozumienia produkt emerytalny, taki sam w każdym z krajów, co powinno pomóc w mobilności pracowników w Europie – mówi Juraj Hrbaty. – Młode pokolenie często podróżuje po Unii Europejskiej w celach zarobkowych. I za pomocą tego produktu UE chciała wyjść na przeciw zapotrzebowaniu na jeden, wspólny, europejski produkt emerytalny.

Wprowadzając OIPE, Komisja Europejska wzięła pod uwagę nie tylko mobilność,

ale i zmieniające się preferencje młodego pokolenia, ponieważ przyszli emeryci nie zawsze pracują na etacie, często zmieniają miejsce i kraje zatrudnienia, a produkty finansowe chcą mieć pod ręką, w swoim komputerze i smartfonie.

W Polsce w indywidualnych produktach emerytalnych oszczędza ok. miliona osób. OIPE ma uzupełnić ich ofertę. To najnowsza część tzw. trzeciego filaru, ale bazująca na unijnych zasadach, co oznacza, że Polacy mogą oszczędzać w OIPE w dokładnie ten sam sposób, co Niemcy, Francuzi, Hiszpanie czy Grecy.

– OIPE wiąże się z niskimi kosztami, jest prosty i przejrzysty, a przy tym opiera się na przepisach unijnych, więc nie jest obciążony ryzykiem zmiany zasad przez rząd krajowy w krótkim czasie. W dużej mierze bazuje na stopie zwrotu i – w odróżnieniu od obecnych systemów emerytalnych – opiera się na kapitale, co oznacza,

że w przyszłości powinien przynieść bardzo wysoki zwrot – ocenia szef Finax. – Tradycyjne systemy emerytalne w UE nie są zbyt wydajne. Dlatego od początku z entuzjazmem podchodzimy do tego nowego rozwiązania, które naszym zdaniem jest przyszłością systemów emerytalnych w Europie.

Każda osoba fizyczna mieszkająca w UE może gromadzić oszczędności na OIPE. Co istotne, nie jest on powiązany z zatrudnieniem, co oznacza, że osoby bezrobotne, przebywające na urlopie macierzyńskim czy studenci również mogą korzystać z tego produktu. Natomiast z perspektywy samozatrudnionych, freelancerów, pracowników międzynarodowych korporacji czy osób wyjeżdżających do pracy za granicę zaletą jest fakt, że OIPE można przenosić pomiędzy krajami UE i w każdym z nich kontynuować oszczędzanie na tych samych zasadach.

➔ czytaj dalej na str. 14.

FOTO: FREEPIK

KRZYŻÓWKA

- Poziomo**
- 1 starczowzrucność
 - 5 polityka gospodarcza w Rosji Radzieckiej
 - 7 Heinrich (1833-1902), szwajcarski fizyk
 - 10 uszkodzenie ciała w celach doświadczeniowych
 - 11 listwa idąca w poprzek czegoś
 - 14 tkanina bawełniana drukowana w barwne wzory
 - 15 dynastia wietnamska
 - 16 najwyższy szczyt Gór Skalistych
 - 20 pospolita, wirusowa choroba zakaźna
 - 22 odłamana tafla lodu
 - 23 biała krwinka
 - 25 staroż. kraina we wschodniej Azji Mniejszej
 - 26 plemię murzyńskie
 - 27 wolny koniec drzewca omasztowania
 - 28 Dimitrij (ur. 1892), radziecki fizyk
 - 30 bóstwo Majów
 - 31 wykrzyknik wyrażający niefrasobliwą wesołość, uradowanie
 - 32 stosowanie przemocy
 - 33 skała metamorficzna
 - 34 rzeka w Rosji
 - 35 suszone owoce południowe
 - 37 prawy dopływ Dunaju
 - 38 cecha charakterystyczna
 - 40 disc jockey, osoba odtwarzająca muzykę
 - 41 związek organiczny używany do wyrobu żywic lakierniczych
 - 42 jednostka strumienia magnetycznego (makswel)
 - 43 ogorzałość
 - 48 sztuczna inteligencja
 - 51 bałagan, nieład
 - 53 północnoafrykańska forteca
 - 56 miara powierzchni
 - 58 Szybki okręt wojenny
 - 61 rodzaj terytorium wydzielonego
 - 62 sumeryjski ptak; burza

- Pionowo**
- 1 termoplastyczne tworzywo
 - 2 rodzaj kołnierza
 - 3 jedn. natężenia pola magnetycznego (ersted)
 - 4 rzeka w Azji
 - 5 brak sił, osłabienie, słabość, bezwład
 - 6 Octavio (ur. 1914), meksykański poeta i dyplomata
 - 7 jeden z formatów kompresji plików dźwiękowych
 - 8 jednostka oświetlenia (luks)
 - 9 wciągarka do kotwic
 - 11 komputer osobisty
 - 12 daw. ciężka jazda zbrojna
 - 13 ręczne narzędzie
 - 15 powstanie ludowe w Konstantynopolu
 - 17 dwukierunkowość; rozdzielenie
 - 18 Józef (1872-1941), śpiewak operetkowy

- 19 daw. jadalnia
- 20 krzew lub drzewko tropikalne
- 21 sztuka ozdabiania; ornamentacja
- 24 oficjalny język Hiszpanii
- 26 największa wyspa Ziemi
- 29 gatunek ryby
- 31 miara częstotliwości (herc)
- 35 organizmy mcholubne
- 36 gatunek antylopy
- 39 motyl nocny
- 44 wezwanie na rozprawę sądową
- 45 wał przybrzeżny
- 46 rzeka w Japonii
- 47 rzeka w Niemczech
- 49 skała osadowa
- 50 plemię Indian Kanady
- 52 związek pędu roślin
- 54 Szalom (1880-1957), pisarz żydowski
- 55 bohater „Emigrantów” S. Mrożka
- 57 odczynnik krwi
- 59 jedn. strumienia magnetycznego (weber)
- 60 bibl. król Baszanu

PODPOWIEDZI:
LEZJA, SKOBIELCYN,
INDEN, KAZBA,
KIRASJERZY,
BIFURKACJA, REDO,
CIERNICZEK, BRIOFIL,
LIDO, NAKA, ASZ

SUDOKU

łatwe ▼

3	2	6	8			7	4	5
		8				2		
	7				2			
	1							
6		4	5			3		
2		3	1		6		7	9
4		2		1		6	8	7
7		5				9		
	8				3		2	4

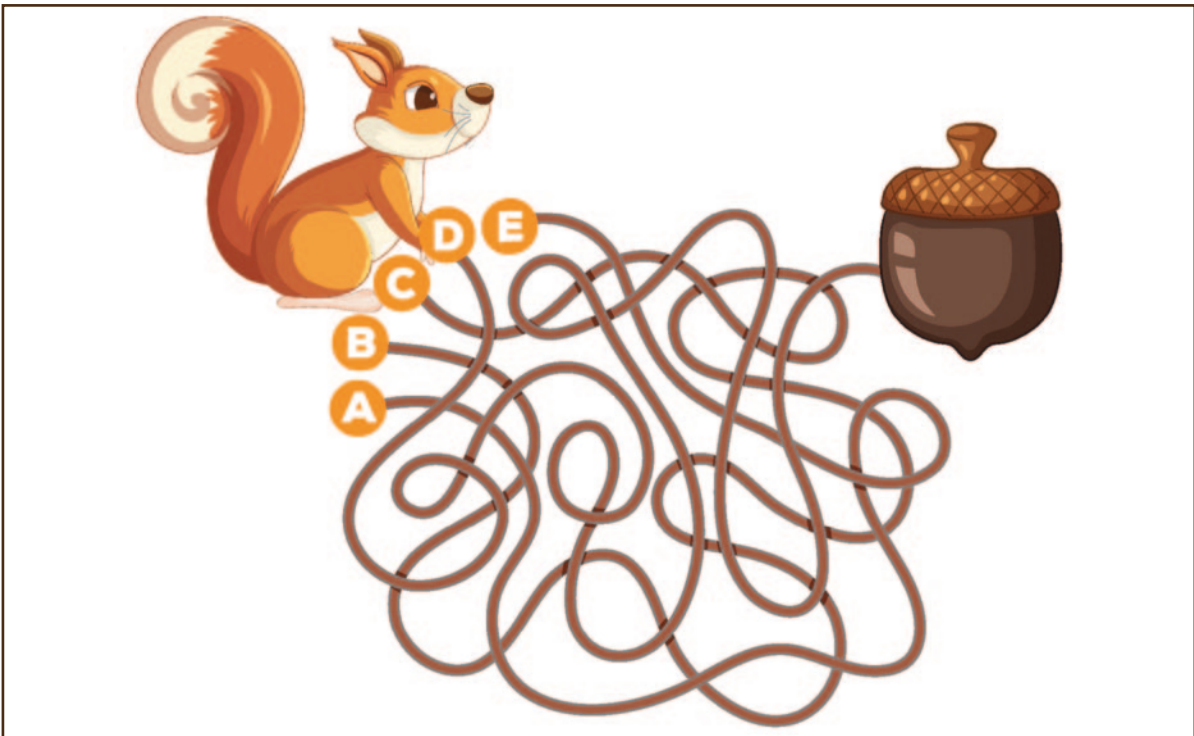
średnie ▼

	6			9				
1						6		
	2			6		8	3	
7					2		6	
	1		6			3		
3			7	8			4	
	4			2				
		7	9		5			
		2				4		

trudne ▼

9			3				2	
					5	9		
		6						3
	2							
		5					1	2
	4		5	9		7		
			6	4		8		
7		9		8				1
		3						

Rozwiązania krzyżówki panoramicznej i sudoku podamy w następnym numerze na str 14.

ROZWIĄZANIA na str. 14

HOROSKOP PRAWDZIWY

TYGODNIOWY

od 1.12 do 7.12. 2023

przygotowała: Maja Berkano

BARAN

Pamiętaj, że nic nie musisz, ale możesz! Twoje wybory zależą tylko od Ciebie.

BYK

Czas na zmiany. Już Jesteś na nie gotowy. Możesz w tym liczyć na pomoc bliskich.

BLIŻNIĘTA

Trochę nudy Ci teraz nie zaszkodzi. Poczytaj, idź na spacer, spełnij zaległe obietnice.

RAK

Praca, praca, praca. Taki czas. Wykorzystaj go cierpliwie. Niedługo wymarzona labą.

LEW

Wiesz kto jest dla Ciebie faktycznie ważny. Teraz zadbaj o tę relację. Jeszcze nic straconego.

PANNA

Czas wziąć odpowiedzialność. Dałaś plamę. Wszystko można naprawić. Odwagi!

WAGA

Zadbaj o siebie. Zdrowie tego potrzebuje. Spraw sobie jakąś niespodziankę.

SKORPION

Błyszczysz! To jest Twój czas! Tak trzymaj! Zatrósz się teraz o bliskich.

STRZELEC

Śmiało planuj. Już niedługo spełnisz marzenie. Teraz czas na sianie ziarna.

KOZIOROŻEC

Czy to Ty Jesteś Mikołajem? Pragniesz sprawić wszystkim radość. Niech przyniesie Ci to mnóstwo radości.

WODNIK

Melancholia zagląda do Twojego domu. Sięgnij po kakao, sweter, stare albumy. Przyjemny jesienny tydzień.

RYBY

Ambitne plany. Może bliscy uważają, że nawet szalone. Brawo! Nie zatrzymuj się, rób swoje!

REKLAMA
089 264 03 50

Międzyszkolny Konkurs Na Kartkę Bożonarodzeniową 2023

Polska Macierz Szkolna w Irlandii zaprasza do udziału w konkursie plastycznym na projekt kartki bożonarodzeniowej.

Celem konkursu jest kultywowanie tradycji Świąt Bożego Narodzenia oraz rozwijanie zainteresowań, uzdolnień plastycznych i aktywności twórczej polskich dzieci w wieku szkolnym, przebywających na terenie Irlandii.

Prace będzie można również polubić na stronie Organizatora w serwisie Facebooka (fanpage'u), głosując tym samym na nagrodę publiczności do 10 grudnia (do godziny 20.00). Zdecyduje liczba podniesionych w górę kciuków. Więcej informacji i regulamin Konkursu dostępny jest na stronie: <https://www.polskamacierz.com/aktualnosci.html>.

NG

**POLSKA MACIERZ SZKOLNA W IRLANDII
ZAPRASZA DO KONKURSU
NA KARTKĘ BOŻONARODZENIOWĄ**

**Prosimy o
nadsyłanie prac
w terminie do
5. grudnia 2023
na adres:**

kartkakonkurs@gmail.com

kartkakonkurs@gmail.com

Teatr dla dzieci w jęz. polskim „Jurata – Królowa Bałtyku”

FOTO: FACEBOOK.COM/DRAKMAKERS

Jaką magię kryje w sobie złocisty bursztyn? Czy śpiew można usłyszeć z głębin Bałtyku? Czy Królowa Jurata zdoła ocalić swe królestwo? Jeśli chcesz poznać odpowiedzi na te pytania, zapraszamy na spektakl lalkowy „Jurata – Królowa Bałtyku”.

Roztańczone rybki i podwodne stworki zabiorą was do legendarnego królestwa z bursztynu, gdzie na tronie zasiada potężna, długowłosa Jurata. U jej boku znajdują się wierni i oddani słudzy, ale czy na pewno tak oddani? Daj się wciągnąć do krainy snu, gdzie u brzegu morza nadal żyje legenda o potędze, odwadze i miłości.

Uwaga! W naszej podróży będą chwile piękna, ale i grozy! Strzeżcie się niebezpieczeństw czyhających w wodorostach i ukrywających się w gęstych ukwiatach! Sztuka wystawiana jest po polsku.

Sugerowana grupa wiekowa: dzieci 5-10 lat z opiekunami.

Bilety: €10, bilet rodzinny 4 os. – €42, do kupienia na: www.nenagharts.com/event/jurata-krolowa-baltyku

Kiedy: sobota, 9 grudnia, godz.: 15:00

Gdzie: Nenagh Arts Centre Banba Square, Nenagh, Co. Tipperary E45 NX26

NG

R E K L A M A

R E K L A M A

**Serdecznie zapraszamy na
Świąteczne Spotkanie
w CKU**

**ZNAJDZ CZAS, ZABIERZ
RODZINĘ, GITARĘ I PRZYJDŹ.
BĘDZIE TO OKAZJA DO
WSPÓLNEGO SPOTKANIA,
KOŁĘDOWANIA I ROZMÓW**

**9 Grudnia
(Sobota) 2023
Godz. 16.00 - 19.00**

Na świąteczny stół wspólnie przynosimy potrawy i smakołyki.

**Budynek CARP
(Community Addiction Response Programme)
Kilinarden Heights, Kilinarden,
Tallaght, Dublin 24**

Więcej informacji pod nr 0876494555

**ABC EduLibrary i Harcerze
zapraszają na**

RODZINNE MIKOŁAJKI

I JARMARK ŚWIATECZNY

9 GRUDNIA 2023

14.30-17.30

**Lough Community Centre
CORK T12VF5C**

Stres zabija na raty

Stres można nazwać chorobą cywilizacyjną – syndromem XXI wieku. Jest nieodłącznym elementem naszego życia. Oczywiście, to naturalna reakcja na trudne sytuacje i najczęściej mobilizuje nas do działania, jednak nawet „dobry stres”, jeżeli utrzymuje się zbyt długo lub pojawia się zbyt często, powoduje poważne dolegliwości m.in. choroby serca i układu krążenia, cukrzyce, miażdżycę, otyłość, chroniczne bóle głowy, wrzody dwunastnicy i żołądka, problemy z trawieniem, nerwice, depresje, bezsenność, osłabienie układu odpornościowego, a nawet choroby nowotworowe.

W momentach stresowych nasz organizm uwalnia kortyzol, który w pewnych sytuacjach jest bardzo pożądany, gdyż w połączeniu z podniesionym stężeniem glukozy we krwi daje nam przysłowio- wego „kopa do działania”. Jednak- że, gdy ten stan utrzymuje się zbyt długo, powoduje wiele chorób. Co ważne dla sportowców, bloku-

je też prawidłową regenerację or- ganizmu i niszczy testosteron.

Nie zawsze uda nam się uniknąć stresu, lecz gdy mamy sposobność, zrelaksujmy się, zadбайmy na od- poczynek i wrzućmy na luz:

- wysypiaj się – dobry sen to pod- stawą;
- zachowuj rytm dobowy;
- spróbuj medytować;
- w miarę możliwości ucinaj sobie popołudniowe drzemki (15- 30min);
- gdy czujesz wypalenie, odpuść trening, lub zamień go na relak- sujący spacer;
- odżywiaj się zdrowo;
- odpowiednio nawadniaj orga- nizm;
- pomocny może być odpowiedni masaż

■ niektóre zioła relaksują (różaniec górski, ashwagandha, marakuja, lawenda – olejki eteryczne);

■ odpowiednie witaminy zwiększają odporność na stres (magnez, cynk, witaminy z grupy B, wita- mina D).

Aby stres przestał być wrogiem, trzeba nad nim zapanować. Nie

FOTO: FREEPIK

wolno dopuszczać do tego, aby ku- mulował się. Od każdego z nas za- leży, czy pozwolimy się nim przy- tłoczyć. Nie dajmy się owładnąć ambicjom i pragnieniom odniesie- nia spektakularnych sukcesów za wszelką cenę. Należy przyjąć, że nie jesteśmy doskonali i rozwinąć umiejętności wyrażania uczuć

i myśli – to przynosi ulgę.

Ciągły stres to powolna śmierć na raty. Osłabia organizm, wpływa negatywnie na psychikę i urucha- mia szereg przytłaczających emocji takich jak lęk, niepokój czy smutek. Uwierzyć, że korzystanie z pomo- cy innych ludzi nie jest powodem do wstydu. Rozmowa z bliską oso-

bą może ułatwić znalezienie roz- wiązań, a przy okazji uwolni część napięcia. W najtrudniejszych sytuacjach, których nie umiemy sami rozwiązać, gdy stres staje się nie do opanowania, warto szukać pomocy u sprawdzonych specjali- stów – np. psychoterapeutów.

Maciej Jaworski FAT OUT

Autor mieszka od 19-lat w Irlandii (Co. Cork) w wolnym czasie uwielbia czytać książki, gotować oraz spacerować z psem-stafikiem. Posiada wieloletnie doświadczenie udokumentowane certyfikatami z dziedziny dietetyki, kulturystyki, powerliftingu. Pomaga ludziom w powrocie do zdrowia po kontuzjach, pomaga w chorobach metabolicznych i problemach hormonalnych oraz współpracuje z osobami z nadwagą. Obecny Mistrz Świata, Mistrz Irlandii oraz Vice-mistrz Polski w Bench Press.

cd. ze str 10

Europejska Emerytura jest już dostępna w Polsce

– Z tego rozwiązania może skorzystać właściwie każdy, komu leży na sercu przyszłość i to, żeby na starość mieć z czego żyć. Na jakich klientów liczymy? Dzięki Finax inwestorami w kilka minut mogą się stać m.in. freelancerzy, bezrobotni i generalnie każda osoba przed osiągnięciem wieku emerytalnego, a po ukończe- niu 15. roku życia – mówi Przemysław Barankiewicz, dy- rektor polskiego oddziału Fi- nax. – To jest też bardzo dobre rozwiązanie dla tych, którzy np. po latach pracy na Zachodzie planują wrócić na emery- turę do Polski.

Poza elastycznością tzw. eu- ropejska emerytura ma też kil- ka innych zalet. Jest całkowicie dobrowolna, a inwestor w każ- dej chwili może wypłacić środ- ki z OIPE albo zmienić do-

stawę produktu. Jeśli spełni ustawowe wymogi (m.in. nie wypłaci środków przed ukoń- czeniem 60 lat), to od wypra- cowanego w OIPE zysku nie zapłaci podatku od zysków ka- pitałowych, który wynosi obecnie 19 proc. Natomiast w razie ewentualnej śmierci właściciela produktu wszystkie środki tam zgromadzone pod- legają dziedziczeniu.

– W Polsce za 20–30 lat, kie- dy przejdziemy na emeryturę, będziemy na nie dostawać ok. 1/4 tego, co zarabialiśmy wcze- śniej. Dlatego trzeba oszczędzać i inwestować samodzielnie. I te- raz pytanie do wszystkich przy- szłych emerytów: co, jeśli mógłbyś odkładać na emerytu- rę samodzielnie i dobrowolnie w taki sposób, żeby to zajmo- wało kilkanaście minut w ciągu roku, inwestycje były bezpiecz-

nie, automatycznie inwestowa- ne w zdywersyfikowany geo- graficznie, walutowo i sektoro- wo portfel, składający się z 6–7 tys. akcji największych spółek świata, który na dobrą sprawę można mieć już od 50 zł? To jest właśnie ta nasza Europejska Emerytura – mówi Przemysław Barankiewicz. – Europejski ustawodawca na dodatek spoj- rzał przychylnym okiem na Ko- walskich i cały zysk z takiej in- westycji jest zwolniony z tzw. podatku Belki, który jest jed- nym z najbardziej nieulubianych podatków w Polsce. Mamy więc dobry produkt, zdywersy- fikowany, oparty na fundu- szach ETF, brak podatku Belki i bardzo niskie opłaty.

Zgodnie z unijnym prawo- dawstwem dostawcami OIPE mogą być instytucje kredyto- we, zakłady ubezpieczeń, towa-

rzystwa emerytalne, firmy in- westycyjne, firmy zarządzające aktywami lub zarządzający funduszami alternatywnymi. Nowy produkt znajduje się pod stałym nadzorem regulatorów krajowych oraz Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA). Jest też obwarowany wymogami dotyczącymi bezpieczeństwa portfeli inwestycyjnych.

Jak na razie pierwszą firmą w Europie, która uzyskała li- cencję na prowadzenie OIPE, jest Finax – słowacki robodo- radca (od 2018 r. funkcjonuje jako dom maklerski regulowa- ny przez Narodowy Bank Sło- wacji), który tzw. europejską emeryturę wprowadził już w Słowacji, Chorwacji i Cze- chach. Teraz to rozwiązanie jest dostępne również w Polsce.

– Stawiamy sobie za cel to, aby zostać pierwszym ogólno- europejskim dostawcą tego produktu emerytalnego w Eu- ropie, który docelowo będzie dostępny we wszystkich 27 państwach członkowskich UE – mówi Juraj Hrbaty.

Na tzw. europejską emerytu- rę w Polsce będzie można wpłacać trzykrotność przecięt- nego miesięcznego wynagro- dzenia, czyli w 2023 roku to maksymalnie 21 312 zł. Ten li- mit wiąże się ze zwolnieniem inwestycji w ramach OIPE z podatku od dochodów kapi- tałowych (o ile inwestor przed- wcześniej nie wycofa środków). Europejski ustawodawca ogra- niczył wysokość łącznej opłaty dla OIPE do maksymalnie 1 proc. rocznie. Natomiast Fi- nax w Polsce będzie oferować ten produkt, pobierając opłatę

0,72 proc. rocznie od wielkości aktywów.

– Jedną z grup docelowych są dla nas osoby, które mają IKE, bo ono ma już 20 lat, ale posiadacze nie są zbyt zadowo- leni z wyników. Wszystkie pie- niądze zgromadzone do tej pory na indywidualnym kon- cie emerytalnym można prosto i płynnie przetransferować na tzw. europejską emeryturę – mówi dyrektor polskiego od- działu Finax. – Wydaje się, że w Polsce grupa docelowa bę- dzie rosła, bo tak naprawdę na tutejszym rynku tylko kilka procent ludzi myśli o emerytu- rze. Dlatego chcemy adresow- ać to rozwiązanie do maso- wego odbiorcy i liczymy, że to będzie popularny produkt, jak dzieje się już na Słowacji czy w Chorwacji.

Newseria

Rozwiązania zadań ze str 12 i z nr NG16

Krzyżówka panoramiczna z nr NG 16 Poziomo: 1 ODPIS, 4 DIW, 8 BIJE, 10 OLIGARCHIA, 13 OLS, 14 NOMINAŁ, 16 NHL, 18 OSTRYGOJAD, 19 ILI, 20 MEGASTENES, 21 ZAWIEJA, 23 YALE, 25 ESNA, 27 NEOREALIZM, 32 MIKS, 34 BUHEN, 36 AKKA, 38 SPAD, 39 WYPIECZENIE, 40 RICE, 41 PUB, 43 KISAJNO, 44 KWADRAT, 45 OB, 46 SARAN, 47 WYKONAWCA, 48 ISTM, 49 OZ, 52 LACEDEMON, 54 TRAKTIERNIA, 58 CNY, 59 TIKI, 60 GB, 61 JĘZYCZNIK, 62 SUTO, 63 IDA, 64 AMANT, 66 OE, 67 GLADIATOR, 71 BANTUSTAN, 74 SASIN, 77 MING, 79 GIERASIMOW, 82 TUM, 83 SR, 84 OŚPIANKA.

Pionowo: 1 OYO, 2 PASTERNAK, 3 SANDAŁ, 4 DANINA, 5 WOŁOSZYN, 6 LIPTÓW, 7 FRYGIJKA, 9 ETUI, 11 HOJA, 12 ANDAY, 15 METOL, 17 LILLE, 22 ITR, 24 PRZYŻBA, 26 CHUCYJEW, 28 OSTEOKLAST, 29 EKSTRAKCA, 30 INDRIAGIRI, 31 MANCHESTER, 32 MEL, 33 SZYFKARTA, 34 BRISSENDEN, 35 NIEBOSKŁON, 37 KG, 41 PROROGACJA, 42 APASZ, 50 KRYPTONIM, 51 LUTUNG, 52 LOKATA, 53 ERGONOMIA, 55 RAZ, 56 KACERSTWO, 57 EPIGON, 61 JAMA, 62 SKI, 63 IQ, 65 MOA, 68 LAME, 69 DIN, 70 AA, 71 BRA, 72 TAMA, 73 AI, 75 SYTA, 76 AKA, 78 GS, 80 RH, 81 SB.

4	9	6	7	3	5	8	2	1
5	8	7	9	2	1	3	6	4
1	3	2	4	6	8	5	9	7
2	6	5	3	8	7	1	4	9
8	1	4	2	9	6	7	5	3
9	7	3	1	5	4	6	8	2
6	4	1	5	7	2	9	3	8
3	2	8	6	1	9	4	7	5
7	5	9	8	4	3	2	1	6

9	8	2	4	1	7	5	6	3
4	3	5	8	6	2	7	1	9
1	6	7	5	9	3	4	2	8
7	9	6	2	4	5	8	3	1
5	4	3	9	8	1	2	7	6
8	2	1	7	3	6	9	5	4
6	7	8	1	2	4	3	9	5
3	5	9	6	7	8	1	4	2
2	1	4	3	5	9	6	8	7

1	7	3	4	8	9	6	5	2
4	6	5	2	7	1	3	8	9
9	8	2	3	5	6	4	1	7
3	1	7	8	2	5	9	4	6
2	9	6	1	3	4	5	7	8
8	5	4	9	6	7	2	3	1
6	2	8	7	4	3	1	9	5
5	4	1	6	9	8	7	2	3
7	3	9	5	1	2	8	6	4

2.Umbrella 3.Fir 4.Acorn
6.Rain 7.Hedgehog
9.Basket 12.Amanita 14.Cloud
1.Pumpkin 5.Chanterelle 8.Boots
10.Hat 11.Rowan 13.Cone 15. Leaf

H	H	A	P	P	L	E	S	Q	P
A	C	O	R	N	C	O	D	W	U
D	J	T	U	R	K	E	Y	E	M
P	E	M	J	R	H	A	T	O	P
L	P	A	A	U	T	U	M	N	K
X	I	P	D	M	H	F	Y	D	I
C	E	L	C	E	S	E	H	E	N
O	V	E	C	A	N	D	L	E	B
R	G	B	L	E	A	F	F	T	N
N	H	A	L	L	O	W	E	E	N

Magiczne mapy Druidów

Świecący środek koła

Interesuje nas dziś to, w jaki sposób dawni druidzi celtyccy wykonywali dokładne mapy geograficzne. Czyżby i tym razem do głosu dochodziła magia?

Przy rozpalonych ogniskach

Podobno sporządzanie dokładnych map możliwe było tylko przy rozpalonych ogniskach. Ogień, według wierzeń celtyckich, ma właściwości oczyszczające i ściągające z zaświatów wszelkie dobro.

Znamienici podróżnicy

Celtowie od dawna uchodzili za znamienitych podróżników, którzy potrafili wyprawiać się bardzo daleko od swoich rodzimych ziem. Umieci precyzyjnie nawigować posługując się położeniem słońca, gwiazd i księżyca. Chcąc zwiększyć dokładność swoich obliczeń, medytowali nad nimi przy ognisku, prosząc bogów o pomoc w trakcie wypraw.

FOTO: FREEPIK

Potrzebne były mapy

Ale oprócz nawigacji, Celtowie potrzebowali map, które wskazywały konkretne miej-

sca. Szczególnie ważne były podczas wypraw handlowych. Dziesięć dni przed każdą wyprawą podróżniczą Druidzi siedząc przy ogniskach zanosili błagalne prośby do bo-

gów celtyckich, aby natchnęli ich do sporządzenia map. Wcześniej trzeba było złożyć bogom daninę z tłustego jądła i kwiatów.

Posiady przy ognisku

Posiady przy ognisku odbywały się nocą, w blasku księżyca. Druidzi wykorzystywali wtedy lustra – ustawiali je tak, aby w ich odbiciach krzyżował się ze sobą blask różnych gwiazd. W ten sposób wytyczano główne trasy na mapach.

Świecący środek koła

Sporządzanie map było więc zajęciem magicznym i tajemniczym. Tylko druidzi ze swoimi ponadludzkimi możliwościami mogli zajmować się tym rzemiosłem. W ten sposób Celtowie wyruszały w podróże po Starym Kontynencie, aby zostawić wszędzie ślady swojej obecności.

Ewa Michałowska-Walkiewicz

Dziewczynka w czerwonym płaszczyku...

30 listopada br. przypada 30. rocznica amerykańskiej premiery „Listy Schindlera” Stevena Spielberga. Film jest oparty na autentycznej historii opisanej w 1982 r. w książce Thomasa Keneally’ego „Lista Schindlera” (pierwotnie „Arka Schindlera”).

Niemiecki przemysłowiec Oskar Schindler, będący członkiem NSDAP, żyjący w bardzo dobrych stosunkach z nazistami, otwiera w Krakowie fabrykę emaliowanych naczyń. Pracują u niego, jako przymusowi robotnicy, Żydzi z getta. Dzięki temu Schindler szybko zdobywa fortunę. Z czasem dociera do niego tragedia Holokaustu i zaczyna pomagać Żydom, ratując ich przed zagładą i pobytem w obozach koncentracyjnych.

Schindler ryzykował już nie tylko majątek (ostatecznie zbankrutował), ale także własne życie a mimo to uratował 1100 Żydów.

„Lista Schindlera” jest najdroższym czarno-białym filmem w historii kina. Czarno-

biała konwencja filmu wynikała z tego, że tak właśnie większość ludzi wyobraża sobie wojenną rzeczywistość.

Mało kto wie, że Spielberg jako producent miał zamiar powierzyć reżyserię komuś innemu, ale gdy Martin Scorsese, Roman Polański i Billy Wilder odmówili, sugerując, że sam powinien ten film wyreżyserować, tak też się stało.

W obsadzie Spielberg nie chciał wielkich gwiazd, chociaż te bardzo chciały zagrać, zwłaszcza Kevin Costner i Mel Gibson. Spielberg wolał, aby widzowie mogli skupić się na historii, a nie na znanych nazwiskach.

Aczkolwiek na wczesnym etapie rolę Schindlera zaproponował Harrisonowi Fordowi, ale aktor odrzucił jego propozycję. W głównych rolach ostatecznie wystąpili Irlandczyk – Liam Neeson (Oskar Schindler), Ralph Fiennes (do roli sadystycznego komendanta obozu w Płaszowie Amona Götha aktor przytył 13 kg, pijąc podobno ogromne ilości Guinnessa) i najbardziej wtedy z nich znany: Ben Kingsley (Itzhak Stern).

FOTO: FACEBOOK.COM/HUMANSOFCINEMA

Spielberg nie wziął za reżyserię ani centa gaży, ponieważ uważał, że te pieniądze byłyby „zalne krwią”.

Zdjęcia do filmu zrealizowano w Polsce, głównie w Krakowie. Spielberg nie dostał zgody na kręcenie scen w muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu, więc jeszcze przed zdjęciami Allan Starski zbudował makietę obozu koncentracyjnego w Krakowie-Płaszowie. Niestety była tak duża, że żaden samolot rejsowy nie był w stanie jej zabrać i Starski musiał pociąć makietę na części, aby ją przetransportować.

Film dostał 12 nominacji do Oscara, ostatecznie zdobywając nagrodę w siedmiu kategoriach, w tym dwie statuetki trafiły do rąk Polaków: Allana Starskiego z Ewą Braun oraz Janusza Kamińskiego.

W filmie brało udział 20 tys. statystów (I tutaj nieskromnie powiem, że wśród nich byłem też ja) i zagrało wielu polskich aktorów: Anna Mucha, Agnieszka Krukówna, Paweł Deląg, Jerzy Nowak, Edward Linde-Lubaszenko, Tadeusz

Huk, Maciej Kozłowski, Henryk Bista, Andrzej Seweryn.

Mi osobiście najbardziej utkwiła w pamięci scena likwidacji krakowskiego getta, gdy mała dziewczynka szła w czerwonym płaszczyku. W rolę dziewczynki wcieliła się Oliwia Dąbrowska. Ta zaledwie trzy letnia wówczas dziewczynka, jak sama mówi, niewiele pamięta z tego czasu. Pamięta tylko, że za nic nie chciała wejść pod łóżko, w scenie, gdy miała się schować. Zwyczajnie, jako małe dziecko bała się pajaków, dlatego powiedziała, że wsunie się pod łóżko najpierw nogami a nie głową. Tak zrobiła i wyszło to nawet bardziej autentycznie.

Obiecała Spielbergowi, że nie obejrzy filmu do czasu aż skończy 18 lat, ale ciekawość wzięła górę i w wieku 11 lat obejrzała film pod nieobecność rodziców. Bardzo tego żałowała, bo była wstrząśnięta tym, co zobaczyła.

Warto ponownie obejrzeć ten film i pamiętać o jego przesłaniu: „Ten, kto ratuje życie jednego człowieka, ratuje cały świat”.

Agnieszka Zawadzka (radiocenzura.pl)

REKLAMA

Art Exhibition
by
DOMINIKA PIEKARSKA
Light Between the Rain
02.12.23 | 1PM | ST JOHN'S THEATRE LISTOWEL
GUEST: JIMMY DEENIHAN

REKLAMA

IFI & KINOPOLIS POLISH FILM FESTIVAL

Irish Film Institute

The Peasants + Q&A
Thursday December 7th, 18.20

Feast of Fire
Friday December 8th, 18.20

Pianoforte
Saturday December 9th, 13.10

The Last Spark of Hope + Q&A
Saturday December 9th, 15.15

Doppelgänger. The Double + Q&A
Saturday December 9th, 17.45

The Story of Sin
Sunday December 10th, 13.00

One Soul + Q&A
Sunday December 10th, 15.45

Ultima Thule + Q&A
Sunday December 10th, 18.20

arts funding the art of film **KINO POLIS** **Tracy Solicitors**

www.ifi.ie/kinopolis **@IFI_Dub** **#IFIKinopolis** **@IrishFilmInstitute**

REKLAMA

3375_DU

Kup bilet na
bilety.ng24.ie
Wspieramy polskie wydarzenia!

ZENEK KUPATASA

ALTERNATIVE4

DUBLIN
1 GRUDNIA
WILEY FOX

CORK
2 GRUDNIA
CRANE LANE THEATRE

BILETY: €25 • www.bilety.ng24.ie

3325_DU

STAND-UP
GODZ. 19:00 **8.12.2023**
CORK
CORK & FORK

ARKADIUSZ JAKSA JAKSZEWICZ
PROGRAM „KOSMOS BAJKA PROWOKACJA”

SYLWIA WISZOWATA
PROGRAM „MÓJ PIERWSZY PROGRAM”

STAND-UP
GODZ. 19:00 **9.12.2023**
GALWAY
GAA SALTHILL

ARKADIUSZ JAKSA JAKSZEWICZ
PROGRAM „KOSMOS BAJKA PROWOKACJA”

SYLWIA WISZOWATA
PROGRAM „MÓJ PIERWSZY PROGRAM”

STAND-UP
GODZ. 17:00 **10.12.2023**
DUBLIN
GAA INCICORE

ARKADIUSZ JAKSA JAKSZEWICZ
PROGRAM „KOSMOS BAJKA PROWOKACJA”

SYLWIA WISZOWATA
PROGRAM „MÓJ PIERWSZY PROGRAM”

Bilety: €26 • www.bilety.ng24.ie

3364_DU